

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžo/242/2015
Identifikačné číslo spisu: 5013200406
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5013200406.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci žalobcu: SARGO, s.r.o., IČO: 44 272 502, Riadok č. 1962/5, Ružomberok, právne zastúpený Mgr. Martinom Alušicom, advokátom so sídlom Madačova 1/A, Ružomberok, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2013/5140, UPS/US1/OKRVK/KON/2013/20 zo dňa 21.02.2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/63/2013-83 zo dňa 27. mája 2015, jednomyselne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/63/2013-83 zo dňa 27. mája 2015 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov odvolacieho konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 148,22 Eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. d) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 2013/5140, UPS/US1/OKRVK/KON/2013/20 zo dňa 21.02.2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný týmto rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok (ďalej len „správny orgán 1. stupňa“) č. 2012/9033, RK1/OK/KON/2012/6 zo dňa 07.12.2012, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 4.000 Eur za to, že sa dopustil nelegálneho zamestnávania a zároveň porušil zákaz nelegálneho zamestnávania. Súd žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 677,99 Eur.

V odôvodnení rozhodnutia krajský súd, vo vzťahu k námietke žalovaného, že konanie je potrebné zastaviť z dôvodu, že žaloba bola podaná po zákonom stanovenej lehote dvoch mesiacov, uviedol, že z obsahu súdneho spisu bolo preukázané, že žalobca prostredníctvom právneho zástupcu podal žalobu na pošte dňa 06.05.2013 - pondelok, čím teda je lehota na podanie žaloby zachovaná.

Jednotlivé žalobné dôvody žalobcu v predmetnej veci vo vzťahu k zistenému porušeniu zo strany kontrolného orgánu - správneho orgánu 1. stupňa vyhodnotil ako nedôvodné, nakoľko z vykonaného dokazovania mal aj súd za jednoznačne preukázané spáchanie uvedeného správneho deliktu a porušenie ustanovení § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z.z.“), v spojení s § 231 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“)

Ako nedôvodnú vyhodnotil aj námietku žalobcu, že rozhodnutie žalovaného doposiaľ nebolo doručené žalobcovi. Bolo preukázané, že v konaní pred správnymi orgánmi žalobcu zastupoval splnomocnený zástupca JUDr. Struhár, ktorému rozhodnutie žalovaného bolo doručené dňa 04.03.2013. S poukazom na ust. § 70 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“) a § 25 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) preto nebolo potrebné toto rozhodnutie doručiť samotnému žalobcovi.

V preskúmvanej veci podľa názoru súdu bolo dostatočným spôsobom preukázané, že páni G. Q., M. K. a S. K. (ďalej len „kontrolované osoby“) mali založené pracovnoprávne vzťahy na základe dohôd o vykonaní práce, ale bez toho, aby pred začiatkom výkonu práce boli prihlásení do registra poistencov a sporeiteľov starobného dôchodkového sporenia v Sociálnej poisťovni, čím bola naplnená skutková a právna podstata porušenia § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z.

Krajský súd ďalej uviedol, že sám žalobca predložil kontrolnému orgánu Úradu Ružomberok dňa 01.08.2012 dohody o vykonaní práce kontrolovanými osobami zo dňa 27.07.2012 so začiatkom výkonu práce odo dňa 30.07.2012. Pokiaľ ide o tvrdenia samotných kontrolovaných osôb, ktoré boli vypočúvané pred správnym orgánom, že títo mali vykonávať práce pre pána C. B. pre jeho súkromné účely, tak tieto ako účelové vyhodnotil žalovaný správny orgán, a aj súd sa s jeho záverom stotožňuje. Poukázal najmä na to, že žalobca prostredníctvom svojich štatutárnych orgánov neuviedol najmä pri podpisovaní priebežného protokolu o kontrole dňa 01.08.2012, že uvedené kontrolované osoby mali vykonávať výrobu dlažby pre Ing. C. B.. Čestné vyhlásenia boli predložené správne orgánu až neskôr.

Nedôvodné sú aj námietky žalobcu, že v danom prípade nejde o výrobné priestory žalobcu, ale o skladové priestory, nakoľko vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že uvedené kontrolované osoby vykonávali dňa 31.07.2012 o 10:20 hod. v kontrolovanej neregistrovanej prevádzke závislú prácu pre žalobcu, a nie pre súkromné účely pána Ing. C. B., ktorý mal mať v prenájme priestory od žalobcu.

Pokiaľ ide o ďalšiu námietku žalobcu týkajúcu sa výšky pokuty, krajský súd poukázal na zákonné ustanovenia § 245 ods. 3 O.s.p, § 70 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti, § 47 ods. 3 Správneho poriadku a na ustálenú judikatúru správnych súdov (pozri napr. rozsudok NS SR sp. zn. 3Sžoks/64/2006, rozhodnutie ZSP 69/2008, ZSP 58/2009, či rozsudok NS SR sp. zn. 5Sžo/204/2010, 2Sžo/16/2011 zo dňa 30.05.2012). K tomu uviedol, že pri preskúmvaní výšky uloženej pokuty je potrebné vychádzať zo základných rovín pôsobenia sankcie - individuálnej a generálnej, pričom v preskúmvanej veci, podľa názoru súdu žalovaný správny orgán nezohľadnil všetky kritéria, ktoré sú ustanovené v § 68a ods. 2 zákona o službách zamestnanosti.

Konštatoval, že je nepochybné, že žalobca už v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu namietať výšku uloženej pokuty, pričom prvostupňový správny orgán sa obmedzil v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k pokute len na konštatovanie, že išlo o prvé zistenie porušenia právnej povinnosti a preto mu bola uložená pokuta na spodnej hranici vo výške 4.000 Eur. Súd v tejto súvislosti poukázal na to, že takéto všeobecné, nekonkrétne odôvodnenie odvolávajúce sa na citované zákonné ustanovenie nepostačuje, pretože určenie výšky pokuty je výsledkom správneho uváženia, ktoré je súdom preskúmateľné v zmysle § 245 ods. 2 O.s.p. Z oboch rozhodnutí správnych orgánov nie je možné zistiť, ako bolo prihliadnuté na závažnosť zistených nedostatkov a závažnosť ich následkov. Takisto sa žalovaný nezaoberal ani skutočnosťou, že žalobca v odvolaní poukazoval na to, že výšku

pokuty 4.000 Eur považuje za likvidačnú s tým, že spoločnosť žalobcu zamestnáva pravidelne cca 8 zamestnancov. Správne orgány nevyhodnotili teda závažnosť správneho deliktu, spôsob jeho spáchania, následky spáchania daného deliktu, pohnútky žalobcu, okolnosti, za ktorých k jeho spáchaniu došlo. Samozrejme nič nebráni správnomu orgánu pri využití diskrečnej právomoci pri ukladaní pokuty využiť následne aj iné kritéria, ktoré nie sú uvedené v rámci ustanovenia § 68a ods. 2 predmetného zákona.

Záverom uviedol, že vzhľadom na uvedené skutočnosti došlo k zrušeniu rozhodnutia žalovaného pre nedostatok dôvodov vo vzťahu k výške uloženej pokuty.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal žalovaný včas odvolanie s odôvodnením, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Namietal, že súd zrušil rozhodnutie žalovaného, pričom bol preukázateľne porušený zákaz nelegálneho zamestnávania žalobcom, čo aj sám súd konštatuje, keď vyhodnotil jednotlivé žalobné dôvody v predmetnej veci vo vzťahu k zistenému porušeniu zo strany kontrolného orgánu - správneho orgánu 1. stupňa ako nedôvodné, nakoľko z vykonaného dokazovania mal aj súd jednoznačne za preukázané spáchanie uvedeného správneho deliktu a porušenie ustanovení § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z. z. v spojení s § 231 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o sociálnom poistení.

Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 122/2003) a uviedol, že súd vyhľadal dôvody nezákonnosti rozhodnutia namiesto žalobcu, ktoré nezákonnosťou nie sú. Žalobca nenamietal nedostatočné odôvodnenie výšky pokuty ani v odvolaní, ani v žalobe. Správne súdnictvo je ovládané dispozičnou zásadou. Súd namiesto žalobcu nevyhľadáva dôvody nezákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu. Súd preskúmava zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia a postupu správneho orgánu a posudzuje, či je pravdivé tvrdenie žalobcu, že bol rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátený na svojich právach.

Námietka "nedostatočne zdôvodnenej pokuty" nebola vznesená v žalobe a nebola uvedená ani v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu, ktorý sa ňou preto nemohol v rámci podaného odvolania zaoberať, rovnako ako sa ňou nemohol zaoberať ani odvolací orgán, ktorého rozhodnutie súd zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôkazom k tejto argumentácii je odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu o uložení pokuty zo dňa 27.12.2012, pričom poukázal na námietku žalobcu na strane č. 3 odvolania, odsek dva a tri. Totožný text k výške uloženej pokuty je uvedený aj v žalobe na strane č. 5 ods. 2.

Súd zrušil rozhodnutie žalovaného s tým, že žalovaný správny orgán opätovne rozhodne vo veci a výšku uloženej pokuty náležitým spôsobom odôvodní. Z dôvodu, že žalovaný by bol viazaný týmto právnym názorom súdu, keby nepodal odvolanie proti rozsudku, ktorý je podľa žalovaného nesprávny, v prípade dodržania postupu určeného súdom by tak vlastne vydával prvostupňové rozhodnutie a žalobcovi by tým odnímal možnosť odvolania.

Žalovaný k odvolaniu priložil stanovisko Odboru kontroly Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny k napadnutému rozsudku (UPS/US1/OK2/KON/20151102/108632 zo dňa 01.07.2015) ako vecne príslušného odboru, ktorý by ako druhostupňový správny orgán bol povinný vo veci konať v zmysle napadnutého rozsudku.

Ďalej uviedol, že zdôvodnenie výšky pokuty v rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa, ktoré nebolo zrušené súdom, považuje za dostatočne odôvodnené a mal za to, že postupoval správne, keď napadnutým rozhodnutím potvrdil rozhodnutie správneho orgánu 1. stupňa, ktoré ani súd nezrušil. V tejto súvislosti poukázal na § 57 ods. 1 Správneho poriadku, ktorý umožňuje správnomu orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, o odvolaní aj rozhodnúť. Odvolaciemu orgánu sa predkladá v zmysle § 57 ods. 2 Správneho poriadku, len ak nerozhodne o odvolaní správny orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Pri aplikácii § 250k ods. 1 O.s.p. žalobcovi vzniká právo proti žalovanému na náhradu trov konania. V danom prípade však súd zrušil rozhodnutie správneho orgánu z dôvodu, že dospel k záveru, že v konaní správneho orgánu sa vyskytla vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia. Nakoľko tento konkrétny dôvod, pre ktorý došlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, žalobca v žalobe neuvádzal, tieto skutočnosti sú podľa názoru žalovaného dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd žalobcovi náhradu trov konania priznať nemal.

Záverom uviedol, že v napadnutom rozsudku došlo k takému výkladu a aplikácii zákonných predpisov, ktorý sa odchyľil od znenia príslušných ustanovení spôsobom zásadne popierajúcim ich účel a význam. S ohľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobcovi neprizná náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že všeobecné a nekonkrétne odôvodnenie výšky pokuty správnymi orgánmi nepostačuje, pretože určenie výšky pokuty je výsledkom správneho uváženia, ktoré je súdom preskúmateľné v zmysle § 245 ods. 2 O.s.p. Poukázal na to, že žiadal zrušiť rozhodnutie v zmysle § 250 j ods. 2 písm. d) O.s.p., teda pre nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov. Tvrdenie, že súd vyhľadal dôvody nezákonnosti rozhodnutia namiesto žalobcu preto neobstojí. V žalobe namietal výšku uloženú pokuty, ako aj odôvodnenie výšky na str. 9 a str. 5 žaloby, pričom zároveň poukázal na rozhodnutie R 24/1997.

Ďalej uviedol, že z oboch rozhodnutí správnych orgánov nie je možné zistiť, aká vlastne bola miera ohrozenia verejného záujmu, nakoľko správne orgány sa nevysporiadali s otázkou závažnosti správneho deliktu, nevyhodnotili jeho následky, pohnútky žalobcu, okolnosti, za ktorých k jeho spáchaniu došlo a tiež nie je možné zistiť, či vôbec a do akej miery vzali správne orgány do úvahy skutočnosť, či žalobca je spôsobilý uvedenú pokutu uniesť bez likvidačných dôsledkov.

V plnom rozsahu sa stotožnil s právnymi závermi krajského súdu v odôvodnení rozsudku, ktoré považuje za úplné a vecne správne. Krajský súd vo svojom rozhodnutí podľa žalobcu dostatočne jasne odôvodnil argumentáciu, ktorou dospel k uvedenému právnemu záveru, a to aj s poukazom na rozsiahlu judikatúru. Na základe uvedených skutočností a s poukazom na zákonné ustanovenia žalobca žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil a priznal žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 148,22 Eur z titulu trov právneho zastúpenia podľa pripojeného vyčíslenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.11.2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 68a ods. 1 písm. b) zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti, ústredie a úrad uložia pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe za nelegálne zamestnávanie podľa osobitného predpisu (zákona č. 82/2005 Z.z.) od výšky 2.000 Eur do 200.000 Eur.

Podľa § 68a ods. 2 zákona č. 5/2004 Z.z., ústredie a úrad pri ukladaní pokuty podľa odseku 1 prihládajú na závažnosť zistených nedostatkov a závažnosť ich následkov, opakované zistenie toho istého nedostatku a ak ide o uloženie pokuty podľa odseku 1b, aj na počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb.

Podľa § 68a ods. 3 zákona č. 5/2004 Z.z., pokutu možno uložiť v lehote jedného roka odo dňa, keď sa ústredie a úrad dozvedeli o porušení týchto povinností, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď

došlo k porušeniu.

Podľa § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z.z., nelegálne zamestnanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu (zákon č. 311/2001 Z.z.) a do začiatku výkonu kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania nespĺnila povinnosť podľa osobitného predpisu (§ 231 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z.).

Podľa § 231 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o sociálnom poistení, zamestnávateľ je povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru na účely úrazového poistenia, garančného poistenia a na účely osobitného predpisu (zákon č. 82/2005 Z.z.) pred vznikom tohto právneho vzťahu najneskôr pred začatím výkonu práce, odhlásiť tohto zamestnanca z registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia najneskôr deň nasledujúci po skončení tohto právneho vzťahu, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak pracovnoprávny vzťah nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a) a b).

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie žalovaného č. 2013/5140, UPS/US1/OKRVK/KON/2013/20 zo dňa 21.02.2013 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Týmto rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu 1. stupňa.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal odvolacie dôvody žalovaného najmä z toho pohľadu, či boli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Z obsahu administratívneho spisu má odvolací súd za preukázané, že prvostupňový správny orgán rozhodnutím pod č. 2012/9033/RK1/OK/KON/2012/6 zo dňa 07.12.2012 rozhodol tak, že žalobcovi podľa § 68a ods. 1 písm. b) zákona o službách zamestnanosti uložil pokutu vo výške 4.000 Eur pre porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z., ku ktorému došlo tak, že žalobca využíval závislú prácu kontrolovaných osôb, s ktorými mal založený pracovnoprávny vzťah podľa zákona č. 311/2011 Z.z. Zákonníka práce a nespĺnil si oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa § 231 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona o sociálnom poistení, čím sa podľa § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z.z. dopustil nelegálneho zamestnávania a zároveň porušil zákaz nelegálneho zamestnávania podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z.z. Nelegálne zamestnávanie bolo zistené u žalobcu kontrolou dodržiavania ustanovení zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní vykonanou dňa 31.07.2012 zamestnancami oddelenia kontroly úradu v priestoroch garáže súp. č. 329, postavenej na pozemku KN parcela č. 607/2 v kat. úz. F.. Námietku žalovaného, že výška pokuty bola riadne zdôvodnená, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

Odvolací súd rovnako ako krajský súd má z vykonaného dokazovania za jednoznačne preukázané spáchanie správneho deliktu žalobcom a porušenie ustanovení § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z.z. v spojení s § 231 ods. 1 písm. b) bod 21 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. K správne mu deliktu zo strany žalobcu teda došlo, táto skutočnosť nie je sporná.

Rozhodnutia správnych orgánov sú však nepreskúmateľné vo vzťahu k uloženej pokute, pretože v nich nie je dostatočným spôsobom zdôvodnená výška uloženej pokuty. Hoci pokuta bola stanovená voľnou úvahou a stanovená výška pokuty nevybočila z medzí a hľadísk stanovených v zákone, žalovaný sa mal riadne zaoberať otázkou miery posúdenia a miery primeranosti pri výške uloženej pokuty.

Odvolací súd poukazuje na to, že v § 68a ods. 2 zákona o službách zamestnanosti je ustanovené, že

ústredie a úrad pri ukladaní pokuty prihliadajú na závažnosť zistených nedostatkov a závažnosť ich následkov, opakované zistenie toho istého nedostatku, a ak ide o uloženie pokuty podľa odseku 1 písm. b), aj na počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb.

V rozhodnutí správneho orgánu 1. stupňa správny orgán zdôvodnil výšku uloženej pokuty len tým, že: „Pokuta 4000 eur bola uložená v spodnej hranici zákonom stanovenej sadzby na základe zohľadnenia rozsahu protiprávnej činnosti. Pri určení výšky pokuty úrad prihliadal aj na tú skutočnosť, že ide o prvé zistenie porušenia právnej povinnosti.“ Žalovaný v napadnutom rozhodnutí k výške uloženej pokuty iba uviedol, že „...uloženú pokutu považuje za dostatočnú pre naplnenie represívneho, ako aj preventívneho cieľa sledovaného zákonom.“

Najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že takéto všeobecné, nekonkrétne odôvodnenie nepostačuje. Určenie výšky pokuty v rámci stanoveného rozpätia je síce vecou voľného uváženia, to však neznamená, že môže byť uložená ľubovoľne.

V zmysle ustálenej judikatúry (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3SžoKS/64/2006, sp. zn. 5Sžo/204/2010) je nevyhnutné, aby správny orgán odôvodnil nielen dôvod, pre ktorý ukladá sankciu, ale aj výšku uloženej pokuty. Pokuty nesmú byť ukladané ľubovoľne, ale v rámci správneho uváženia, ktoré správny orgán náležitým spôsobom odôvodní. Procesnému právu účastníka zodpovedá podľa § 157 ods. 2 O.s.p. a § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) povinnosť súdu a správneho orgánu nielen rozhodnúť, ale tiež vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie. Ak tak neurobia, zatiaľ čo svoje rozhodnutie vadou spočívajúcou v tom, že rozhodnutia sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a účastníkovi konania sa postupom súdu odníme možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., § 250j ods. 2 písm. d/ a ods. 3 O.s.p.) a súčasne postupujú aj v rozpore čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozhodnutie o uložení pokuty za porušenie zákonných povinností odôvodnené len konštatovaním, že bolo prihliadnuté na charakter protiprávneho konania a na rozsah jeho následkov je v tejto časti nepreskúmateľné (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6SŽ 71/01 - R 109/2002)

Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku žalovaného, že krajský súd vyhľadával dôvody nezákonnosti rozhodnutia namiesto žalobcu. Žalobca už v žalobe žiadal zrušiť rozhodnutie v zmysle § 250 j ods. 2 písm. d) O.s.p., čo je zrušenie pre nezrozumiteľnosť, resp. pre nedostatok dôvodov. Žalobca výšku pokuty, ako aj jej odôvodnenie namietal v žalobe, ako aj v odvolaní voči rozhodnutiu správneho orgánu 1. stupňa, keď poukazoval na okolnosti, na ktoré správny orgán pri svojom rozhodovaní mal prihliadať a vysporiadať sa s nimi v odôvodnení. V prípade správneho trestania súd sleduje, či správny orgán náležite zdôvodnil uloženie sankcie v určitej výške, ak zákon pripúšťa rozpätie sankcie, či prihliadol na okolnosti viazané na subjekt, samotný skutok a jeho následok. Žalovaný sa nevyjadril k žiadnej z námietok žalobcu týkajúcich sa pokuty, a to ani k námietke, že výška pokuty je pre žalobcu likvidačná, k čomu odvolací súd poznamenáva, že pokuta likvidačného charakteru neplní preventívnu funkciu.

Čo sa týka stanoviska, na ktoré žalovaný v odvolaní poukazuje, najvyšší súd poznamenáva, že pre rozhodovanie súdov nie je záväzná stanoviska orgánu štátnej správy. Pri rozhodovaní je určujúce to, čo ustanovujú právne predpisy. Okrem uvedeného je potrebné upriamiť pozornosť aj na ustanovenie § 250i ods. 1 O. s. p., podľa ktorého pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. V stanovisku, ktorého text žalovaný prevzal aj do odvolania, nesprávne správny orgán poukazuje na zákonné znenie § 68a ods. 1 písm. b) v aktuálnom znení. V zmysle § 68 a ods. 1 písm. b) zákona o službách zamestnanosti v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia správneho orgánu 1. stupňa: „Ústredie a úrad uložia pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe za nelegálne zamestnávanie podľa osobitného predpisu od výšky 2 000 eur do 200 000 eur.“

Taktiež je nesprávne tvrdenie, že žiadny právny predpis okrem zákona o službách zamestnanosti neukladá správny orgánom povinnosť odôvodniť výšku uloženú pokutu. Ustanovenie § 47 ods. 3 Správneho poriadku jednoznačne ukladá správny orgán povinnosť v rozhodnutí uviesť, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri aplikácii právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, ako sa vysporiadal s námietkami a návrhmi účastníkov. Pri uložení sankcie je správny orgán povinný určiť, ktorý z použiteľných druhov sankcií a v akej výške uložil, pričom musí uviesť, akými úvahami sa pri ukladaní týchto sankcií spravoval. Odvolací súd naopak konštatuje, že v žiadnom z právnych predpisov nie je ustanovené, že pokuty môžu byť ukladané v neodôvodnenej výške.

Odvolacie námietky žalovaného neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ krajský súd rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, odvolací súd sa s jeho názorom stotožnil a rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny. V novom rozhodnutí žalovaný riadne odôvodní svoju úvahu vo vzťahu k uloženej pokute a k jej výške, a to s poukazom na § 68a ods. 2 zákona o službách zamestnanosti v spojení s § 47 ods. 3 Správneho poriadku.

Žiada sa ešte poznamenať, že krajský súd rozhodol v súlade so zákonom, keď zrušil iba rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože to nevylučuje možnosť, aby sám žalovaný rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ to bude považovať za vhodnejšie.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal úspech vo veci, priznal ich náhradu z titulu trov právneho zastúpenia podľa vyčíslenia jeho právneho zástupcu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, vo výške 148,22 €. Tie pozostávajú z odmeny za 1 úkon právnej služby 1x 139,83 € (vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 10.08.2015) + 1x paušálna náhrada 8,39 € = 148,22 Eur.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.